BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII” SIBIIU

Anul al 57-lea
14 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei
In străinătate 6 lei
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 276 Luni 7 Octombrie 1940
14 Pagini P III

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750
pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport
cu tariful poștal
și valuta

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL“ S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACTIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte
220 lei
UNIV.-SPORT
500 lei

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

PROBLEMA GRÂULUI ȘI A PÂINII

In directivele comunicate șefilor departamentelor economice acum două săptămâni de conducătorul Statului român, în vederea fixării programului special al fiecărui resort, se punea ca principiu normativ: **cunoașterea realităților.**

Măsurile sporadice luate din când în când pentru încurajarea agricultorilor, prin acordări de prime economice sau prime valutare, veniau prea târziu, după ce agricultorul își desfăcea recolta și ele nu foloseau deci decât speculatorilor, itermediarilor și exportatorilor, și unii și alții străini, sau erau contracarate de fixări de prețuri maximale la vânzarea pe piața internă a acelorași produse, ceace împingea fatal la anihilarea pe altă cale a încurajerilor acordate.

O miopie incurabilă, altoită pe o mentalitate demagogică, tot atât de incurabilă, alimentată de teama de a nu supăra pe consumatorul dela oraș, a dictat guvernanților din trecut o politică de comprimare sistematică a prețurilor produselor agricole, fără s'o fi conjugat cu una paralelă a prețurilor produselor industriale. De aci tot dezechilibrul economiei românești de după război; de aci tot procesul de pauperizare a clasei agricultorilor români.

Cu spiritul său clar-văzător, Conducătorul Statului legionar a pătruns în profunzimea problemei și sesizând realitatea, nu s'a sfiit s'o primească cu toate datele și indicațiile ei.

„In noua Românie legionară — spunea eri comunicatul ministerului coordonării și al Statului major economic, care lămurea decretul din ajun al conducătorului Statului pentru reglementarea prețului grâului, făinei și pâinii — AGRICULTORUL TREBUE SA AFLE DREAPTA RASPLATA A MUNCII LUI, adică să aibă un preț bun pentru produsele lui, pentruca în felul acesta să-i revină mai ieftin ceeace plătește pentru cumpărarea produselor necesare gospodăriei sale“.

Iată cheia adevărată a problemei. De unde și justificarea sporirii prețului grâului la 85.000 lei vagonul (dela 75.000 lei), asigurându-se astfel producătorului un preț într'adevăr remunerator.

Prin măsurile complimentare din menționatul decret, prin care se fixează regimul comercial și condițiunile de extracție ale făinei și de fabricație și vânzare ale pâinei, s'a reușit pe de o parte să se dea satisfacție și nevoilor populației orășenești și în genere consumatorilor de pâine, prin fixarea unui tip uniform de pâine, atât pentru bogat cât și pentru sărac (din făină integrală), pusă în consum numai în stare rece și numai cântărită cu prețul de 9 lei 700 de grame, iar, pe de altă parte, s'a realizat și un sistem de raționare indirectă a consumului, atât prin creiarea tipului făinei integrale și reducerea extracției făinei de patiserie și griș la un procent de numai 8%, cât și prin uniformizarea tipului de pâine (numai din făină integrală) și prin punerea ei obligatorie în consumație în stare rece.

Măsurile anunțate cu acest prilej pentru stabilirea unui raport mai echitabil între prețurile produselor agricole și cele ale produselor industriale, sunt menite să completeze sistemul și să-i asigure o bază de stabilitate și de bune rezultate practice.

IN CORPUL ZIARULUI:

Comunicatul nr. 7 al Marelui Stat Major

Modificarea legii teatrelor naționale și operelor

Penitenciarul din R.-Sărat declarat monument istoric

Programul manifestației legionare de Duminică 6 Octombrie 1940

ORDINE

In toate vremurile, dar mai ales acum în situația de azi, pe care o cunoaștem cu toții, ordinea este condiția esențială a propășirii unei țări, ordinea este garanția liniștei, a muncii constructive, este pavăza împotriva pericolelor ce se pot ivi.

Orice lipsă de disciplină, oricât de neînsemnată ar fi în aparență, poate fi prilejul de care să profite răuvoitorii, interesați să slăbească noua orânduire a Statului național-legionar.

Inițiativele particulare în domeniul atribuit exclusiv autorităților constituite pot pricinui reacțiuni surprinzătoare și rezultatul este contrar celui așteptat de toți cei cari doresc consolidarea unui regim bazat pe dreptatea izvorâtă din textele precise ale legilor, din hotărîrile conducătorului Statului, generalul Antonescu, și din deciziile consiliului de miniștri format din exponenți ai mișcării legionare.

Presa obiectivă, onestă, națională, pusă esclusiv în slujba intereselor neamului românesc, este absolut de acord și îi mulțumește conducătorului Statului pentru constatarea că: „Nu poate fi cu adevărat ziarist acela care încearcă să profite, în interes personal, prin șantaj și prin amenințări, de o situație care este evident încă turbure, pe urma răsturnărilor totale care s'au produs în ultima vreme și a măsurilor de repunerea nației noastre în drepturile ei naturale, pe care nu trebuia să le piardă niciodată”.

Oricine ar fi acești purtători de „false tocuri de ziarist”; oricine ar fi cei cari se substituesc legilor țării și organelor puse să aplice aceste legi; oricine se abate dela ordinea și dela elementara disciplină cetățenească, trebue să fie pus imediat la locul lui.

Oricine desconsideră prin fapte acest comandament, lucrează împotriva intereselor regimului nou naționalist legionar, împotriva statului, împotriva neamului ale cărui jertfe, a cărui trudă și ale cărui nădejdi pretind imperios cea mai desăvârșită și mai legală ordine, singura care poate garanta pansarea rănilor și sancționarea vinovaților.

V.

RELAȚIILE CULTURALE GERMANO-ROMÂNE

La postul nostru de radio s'a inaugurat, Miercuri seara, „Ora Germaniei“ deschisă prin cuvântările d-lor Al. Constant, subsecretar de stat al propogandei și prof. Ernest Gamillscheg, directorul Institutului german pentru știință din România.

Evenimentul prilejuind cea dintâi manifestare răspicată în ordinea dorinței de strânsă colaborare culturală între România și Germania, cuvântările trebuesc reținute și pentru că au fost rostite de personalități autorizate, și pentru esența lor, care fixează punctele de plecare pentru apropieri firești între cele două neamuri așezate în acelaș spațiu istoric.

Legăturile noastre cu marele popor german sunt vechi și ele au avut, în desvoltarea statului român modern, o incontestabilă influență, atât pe tărâmul economic, cât și pe cel spiritual.

(Continuare in pag. 2-a)

INTREVEDEREA DELA BRENNERO

Nu posedăm încă amănunte asupra discuțiilor ce au urmat între cei doi șefi ai statelor axei, Fuehrerul Hitler și Ducele Mussolini, cu prilejul întâlnirei dela Brenero. Este însă incontestabil că aceste întrevederi are o deosebită importanță în legătură cu desfășurarea viitoare a războiului atât pe plan militar cât și pe cel politic internațional.

Intrevederea dela Brennero a fost precedată de o serie de alte întrevederi, așa că ea apare azi ca o consecință și ca o încheiere menită să dea un caracter solemn unor hotărîri importante.

Vizita d-lui Ciano la Berlin, aceea a d-lui Ribbentrop la Roma, ca și, în deosebi, întrevederile d-lui Serrano Suner în cele două capitale ale axei au constituit elementele unei vaste acțiuni diplomatice întreprinsă de Germania și Italia, acțiune pregătitoare a unor evenimente cari nu vor întârzia desigur să se producă.

Incheerea pactului tripartit germano-italo-japonez a fost, incontestabil, o urmare a întrevederilor precedente. Acest pact însă, nu poate fi sortit să rămână numai ca o simplă manifestare diplomatică sau ca un simplu avertisment. Diplomația statelor totalitare, prin acțiunea ei de până acum, a dovedit că nu se mulțumește cu simple manifestări fără consecințe practice și utile politicei lor generale. Acțiunea diplomației totalitare a fost totdeauna încadrată în obiectivul principal al axei, fie pe teren politic, fie pe cel militar. Și de data aceasta, desigur, încheerea pactului tripartit a urmărit scopul principal al celor două puteri ale axei, care este înfrângerea rezistenței britanice. Este deci de așteptat ca pactul germano-italo-japonez să nu rămână un simplu document în arhivele ministerelor de externe ale celor trei state, ci să aibă urmări în domeniul practic militar și politic a căror importanță și eficacitate rămâne să fie verificate într'un viitor apropiat.

Ținându-se însă seama de întreaga activitate diplomatică desfășurată în ultimele zile; de acțiunea armatei italiene în regiunea africană și — dacă se confirmă — de anumite sondări de pace, ce ar fi fost făcute de Anglia prin intermediul Spaniei și cari ar justifica prezența prelungită a d-lui Serrano Suner în capitalele axei, — întrevederea dela Brennero își are o evidentă justificare și, nu încape îndoială că cei doi șefi de stat, în convorbirile avute, au examinat întregul complex al situației atât în lumina evenimentelor de până acum, cât și în perspectiva posibilităților viitoare.

Acordul între cele două Puteri ale axei apare intact. Hotărîrea lor de a continua războiul „până la victoria finală” n'a suferit nici o slăbire. Este deci de așteptat ca și în urma întâlnirii dela Brennero, acest acord să iasă și mai întărit și prin hotărîrile ce vor fi luate, ca o consacrare solemnă a discuțiilor preliminare ce au avut loc la Roma și Berlin, acțiunea militară să intre într'o nouă fază.

Dealtfel, comunicatul oficial publicat după întrevederea care a durat trei ore precizează caracterul cordial în care au decurs discuțiile și arată că au fost examinate „toate problemele ce interesează cele două țări”.

Este evident că, în afară de problema generală a războiului al cărui rezultat victorios interesează deopotrivă cele două Puteri, există și o serie de probleme în legătură cu interesele speciale ale fiecăreia dintre cele două Puteri aliate, interese politice, militare, economice, atât în faza actuală a războiului, cât și în desfășurarea lui ulterioară și nu mai puțin în faza de reorganizare care ar urma războiului. Examinarea tutulor acestor probleme — după cum reese din comunicat — a fost făcută la Brennero.

Faptul însă, că se precizează prin comunicat că la ultima întrevedere a asistat și generalul von Keitel, dovedește că obiectul principal al discuțiilor urmate l-au format operațiile militare în curs pe toate fronturile și că deci trebue să ne așteptăm la fapte noui, care vor decurge din hotărîrile luate.

Corespondentul nostru din Berlin ne informează că acolo se fac presupuneri și asupra posibilității unei „păci fulger”, ca urmare a unor propuneri ce ar fi venit din partea Angliei. Desigur, viitorul cel mai apropiat va aduce precizări. Singura constatare ce se poate face deocamdată este că ne găsim în ajunul unor evenimente de o importanță capitală.

Anglia a făcut propuneri de pace puterilor Axei?

Cum comentează Berlinul intrevederea pe care au avut-o Fuehrerul și Ducele la Brennero

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 4. — Război sau pace, aceasta este întrebarea care se pune azi la Berlin, fără însă a se putea răspunde la ea.

Cele două trenuri speciale au părăsit la 16,30 Brennero și toată lumea așteaptă cu înfrigurare rezultatul celei de a șaptea întâlniri dintre Fuehrer și Duce.

In cercurile bine informate din Berlin circulă fel de fel de svonuri, cu conținut contrariu. Din scurtul comunicat asupra întrevederii dela Brennero s'ar putea citi tot atât de bine termenul tragic „război” cât și cuvântul magic „pace”.

DUCELE MUSSOLINI

Dacă încercăm să cristalizăm ideile principale din diferitele combinațiuni asupra întrevederii dela Brennero, atunci am ajunge la următoarele două concluziuni:

1. Axa a făcut azi pregătirile în vederea unei acțiuni militare și mai puternice împotriva Angliei și a cărei eficacitate ar urma să se constate în orele viitoare.

2. La Brennero s'au discutat azi propunerile de pace făcute de Anglia prin intermediul Spaniei și s'ar putea presupune că războiul a încetat să existe în sensul de până acum.

Ambele versiuni au bazele lor și pot fi bine motivate.

Astfel, în ceeace privește prima versiune, răsturnarea d-lui Chamberlain, a redus și mai mult șansele de până acum pentru încetarea războiului. Dacă se mențin actualele metode de război, atunci există pericolul că războiul să mai continue mult timp. Spre a se evita aceasta e nevoe să se exercite o presiune și mai mare asupra Angliei, încât și d. Churchil să recunoască că este inutil de a continua războiul. Frontul împotriva Angliei ar putea fi întărit, existând posibilități suficiente în această privință. La aceasta, s'ar adăoga distrugerea diferitelor baze militare ale Angliei, extinderea blocadei împotriva Marei Britanii și în alte continente, etc.

A doua versiune, — pacea— ar putea fi și mai bine motivată.

Este foarte puțin probabil ca Ducele și Fuehrerul să se fi întâlnit azi la Brennero, spre a discuta asupra conducerii războiului împotriva Angliei. Nu s'a schimbat doar nimic dela începerea războiului aerian împotriva Angliei și dela marșul trupelor italiene în Africa. In schimb însă, multe lucruri s'au petrecut în ultimele șase săptămâni în Anglia. Când cancelarul Hitler a făcut în Iulie ultima sa ofertă de pace, Anglia era de altă părere în ceeace privește puterea aviației germane. Marea Britanie și-a schimbat azi părerea, când 25% din industria și economia britanică sunt distruse. D. Chamberlain a fost răsturnat de cercurile financiare britanice și numai aceste cercuri pot provoca o revoluție în Anglia.

Prezența d-lui Suner la Berlin și Roma nu poate fi motivată prin problemele spaniole. Pentru aceasta nu era nevoe ca d. Suner să vină în ultimele săptămâni de două ori la Berlin și să se afle azi la Roma. **Pentru aceasta nu era necesar ca trimisul spaniol să prezinte la președinția consiliului din Berlin un plic cu cinci sigilii și nici nu era nevoe — cum afirmă cercurile bine informate germane — ca zilnic să plece curieri între Berlin și Madrid. Spania ar fi un excelent mijlocitor între Anglia și Axă. Să nu se uite că ambasadorul britanic la Madrid este sir Samuel Hoare.**

FUEHRERUL HITLER

La Berlin au fost unii cari au spus că într'adevăr lupta împotriva Angliei trebue dusă până la victorie, dar și renunțarea Angliei la război ar însemna tot o victorie.

Fraza „nu vrem un război fără sens; vrem să aducem Anglia la rațiune, spre a ne recunoaște locul nostru în lume și dominația noastră în Europa” are încă și azi, la Berlin, aceeaș valoare ca atunci când a fost exprimată.

Axa a dus până acum un război și o diplomație fulger. De ce oare n'ar putea Axa realiza „și o pace fulger”?

UN DAR AL M. S. REGELUI IUGOSLAVIEI

Cu ocazia promovării noiilor ofițeri ai armatei iugoslave, Principele Regent Paul a înmânat o sabie, dar al M. S. Regelui, celui mai bun din clasă.

O ZI LA CLUJ

Pe peronul gării și în oraș.—Goană după articole românești.—In loc de știință, pedagogia intoleranței.—Totul trebue să fie unguresc

După 15 zile de ocupație, Clujul are aspectul unui hotel, în care nu funcționează nici apa, nici electricitatea. Am găsit gara pustie cu abia două duzini de călători, sosiți pentru a-și creia rosturi de viață într'un oraș de frontieră, iar ulițele desmeticite din entuziasm au căpătat atmosferă de târgușor.

Noul regim s'a grăbit să alunge peste 10.000 români. Orgoliul de rasă al stăpânitorilor e pe deplin satisfăcut, însă dincolo de marginele acestei biruinți fără glorie, isprava n'a umplut nici golurile hărniciei nici animația unui stil de viață care astăzi lipsește. La Cluj se făcea știință și în fiecare an ce creia cel puțin un laborator nou pentru disciplinele teoretice sau cele pozitive. De aici înainte, cetatea universitară va fi doar o tribună pentru predicarea legilor de alcătuire ale statului feudal. Sub noi, tineretul a scos la iveală nu mai puțin de 3000 lucrări, cuprinzând în ele idealurile și procesul de emancipare al lumii țărănești, contopindu-se în sprinteneala spiritului involburatei dragoste față de sat și elanurile creatoare ale progresului, închinate fără preget robotarilor pământului. De azi înainte, însă, va pluti duhul marilor seniori de pământ și dialectica aspră și necruțătoare a privilegiilor de clasă. Tot ceeace a putut țâșni generos din filozofia idealistă a secolelor s'a năruit în limba grandilocventă a domnetului de pământ și tot ce am scos la iveală ca bucurie, aspirație și consolare pentru milioane de țărani ardeleni, a coborât în negură și veac hain. Clujul era pentru conștiința noastră o capitală, fiindcă în ea svâcnea putința de a încununa istoria cu o remarcabilă ascensiune spre universalitate. De azi înainte Clujul va însemna o cetate a câtorva și pentru câtiva cu socoteli strâmte și exclusive de a fi rentierii bogatului rod al pământului.

Firește, ziarele locale ne-au deschis un vehement proces. Au nevoie de o diversiune pentru a acoperi inferioritățile regimului, după cum nobilimea dela Budapesta întreține revizionismul teritorial pentru a scăpa ea însăși de reviziuri sociale. La Cluj au sosit mii de oameni cari cer statului beneficiul arbitrajului dela Viena și cum așezarea în momentul de față nu poate hrăni și întreține decât jumătate din populația ei, de bună seamă trebue creat un țap ispășitor.

Apoi, se mai întâmplă și altceva: recolta de cereale a fost rechiziționată și consumul raționalizat după cele mai severe criterii. Ori, și acestui lucru trebuia să i se dea o explicație, pusă în contul nostru, pentru a învălui nemulțumirea obștească și protestul satelor neobișnuite cu astfel de metode „sub cumplita stăpânire românească”.

Dar, în memoria colectivă au rămas totuși câteva dorinți și amintiri greu de spulberat de către limbajul presei. De pildă, țigările, bomboanele, conservele, săpunul, colonialele și articolele textile de proveniență românească sunt căutate ca aurul și au ajuns la prețuri fantastice. Pentru o cutie de Tomis se oferă 8 pengö, ceeace face 240 lei. Ocupanții au găsit o abundență alimentară cum nici nu visau ei și dacă adevărul poate fi acoperit cu un val de ocară, soldatul venit dela Seghedin sau dela Debrețin va reține totuși, într'o cută a sufletului, evidența isbitoare a unui oraș din a cărui bună stare s'a înfruptat și el.

Vitrinele ar merita să fie fotografiate, căci mai bine decât orice ele oglindesc succesiunea între două epoci. Cele mai multe sunt goale și în locul inscripțiilor românești stau pete mari de vopsea neagră aruncate de furia deslănțuită peste noapte. In librării nu se mai vede nici o carte românească, iar din bibliotecile institutelor de știință tomurile au fost coborâte în pivniță; stăpânitorii uitând probabil că multe din ele se găsesc la cele mai înalte academii din Europa și America. Totul trebue să fie unguresc. Până și Lupoaica, peste bronzul căreia s'a așternut emblema arpadiană.

Reprezentanții agresivității

(Continuare in pag. 2-a)

Vizita M. S. Regelui Mihai la Predeal

Predeal, 4 Octombrie

Azi la ora 9 dim., M. S. Regele Mihai I, a sosit în localitatea noastră, venind dinspre Sinaia, cu automobilul.

Majestatea Sa era însoțit de d-nii colonel Andronescu și maior Rădulescu, adjutanți regali.

A fost condus la câmpul de instrucție pe dealul Cetățuie, unde d. maior Farcaș, comandantul batalionului vânători de munte, a dat raportul.

Directorul exercițiului a expus situația tactică, după care a urmat execuția temei de luptă. Aci, M. S. Regele a stat o jumătate de oră.

La sfârșitul exercițiului s'a făcut critica. După critică, M. S. Regele, însoțit de d. colonel Grigoriu, primarul orașului și d-nii adjutanți regali, a inspectat lucrările edilitare făcute în ultimul timp în stațiunea noastră. S'a inspectat podul tubular Oituz, care leagă cartierul Cioplea cu centrul orașului și podul superior de peste linia c.f.r.

După vizitarea lucrărilor edilitare, M. S. Regele a vizitat inopinat școala primară din localitate, situată lângă batalionul de vânători de munte.

Elevii se găseau în clase. Deodată și-a făcut apariția pe ușa clasei M. S. Regele. Directorul școlii, d. D. Constantinidi, a dat raportul.

M. S. Regele a vizitat clasele, în care elevii se găseau în curs.

D. director al școlii a prezentat Majestății Sale pe d-nele Eugenia căpitan Gherman și Maria căpitan Vasiliu, cari aveau curs în acel timp.

Elevii într'o ținută foarte îngrijită, au primit cu urale pe Majestatea Sa, cântând „Trăiască Regele“.

După vizitarea claselor, Majestatea Sa a trecut în cancelaria școlii, unde d. director a prezentat pe d-nii Ion Butoi și V. Vasilescu, membri în comitetul școlar.

Majestatea Sa a semnat în registrul școlar de inspecții.

In uralele copiilor, care și-au părăsit locurile din bănci, Majestatea Sa Regele s'a suit în mașină, pe care o conducea personal, și s'a îndreptat spre Sinaia.

Dizolvarea actualului consiliu al colegiului medicilor

D. General Ion Antonescu, Conducătorul Statului Român și Președintele Consiliului de Miniștri, a semnat Vineri următorul decret-lege privitor la suspendarea unor dispozițiuni din legea pentru organizarea Colegiului medicilor din 17 Aprilie 1940:

ART. 1. — Se suspendă pe timp de 6 luni începând dela data publicării prezentului decret lege în Monitorul Oficial, aplicațiunea dispozițiunilor din legea pentru orgazinarea Colegiului medicilor din 17 Aprilie 1940, cuprinse în articolele 21 până la 27 inclusiv.

ART. 2. — Actualul consiliu superior și comitetul executiv al Colegiului Medicilor se dizolvă de noi.

O comisiune interimară, compusă din 5 membri, numiți de ministerul muncii, sănătății și ocrotirilor sociale, va gira interesele Colegiului medicilor până la o nouă organizare a acestuia.

ART. 3. — Domnul ministru al muncii, sănătății și ocrotirilor sociale este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a dispozițiunilor prezentului decret lege.

Dat în Bucuresti la 4 Oct. 1940.

Conducătorul Statului Român
și
Președintele Consiliului de
Ministri
GENERAL ANTONESCU
Ministrul Muncii,
Sănătății și Ocrotirilor Sociale
V. IASINSCHI